

Nieuwsbrief sept 2025

Inhoudsopgave

- [Inleiding](#)
- [De hoornaar!](#)
- [Interview met Anny van de Sande](#)
- [1000-soorten-project](#)
- [Doe jij mee?](#)
- [School educatie groep](#)
- [Bestuurlijke zaken: vacatures](#)
- [Wist-je-dat ?](#)
- [Terugblikken en verslagen](#)
- [Reacties](#)

Inleiding

Wat hadden we een warme en droge zomer. Hopelijk heeft iedereen ervan genoten al had de natuur soms water tekort. Op naar de herfst en dan kunnen we ook genieten van de natuur. Dit keer hebben we Anny van de Sande (natuurgids) geïnterviewd. Lees verderop het hele interview met Anny! Ook is er weer nieuws van de scholenwerkgroep, het bestuur en wist-jedatjes. En vanzelfsprekend lees je alles over de activiteiten voor het komend kwartaal. Doen jullie weer mee?

We kregen dit keer van twee leden foto's toegestuurd. De foto's hierboven zijn van ons IVN-lid Marjon Willemsen. Zij spotte parende ooievaars in Oerle en zette enkele maanden daarna ook het jonge gezin op de foto. Mooi hoor Marjon!

De foto hieronder is afkomstig van Harrie van Moll. Het is een koninginpage. Ook heel mooi Harrie!

Wil je jouw foto in de volgende nieuwsbrief? Stuur je mooiste natuurfoto naar communicatie.ivnbe@gmail.com en wie weet staat hij volgend kwartaal op deze plek. Wij wensen je veel leesplezier.

De redactie.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

De hoornaar! Door Harrie van Moll

Ik maak graag foto's van vlinders en insecten en allerlei plantjes in onze tuin. Dat doe ik met mijn telefoon en dan kijk ik in de app van obsidentify wat ik allemaal zie. Ik ben nog maar een paar maanden geleden hiermee begonnen en je wordt er enthousiast van. Ik heb al verschillende vlinders, spinnen, hommels, bijen , wespen , wantsen enz. gezien. De laatste tijd ook veel hoornaars, zowel de Europese als de Aziatische hoornaar. Eerste foto: de Europese hoornaar. Tweede foto: Aziatische hoornaar.

De laatste is een invasieve soort bij ons en daar zijn we niet zo blij mee, vooral de bijenhouders, want honingbijen staan veelvuldig op het menu van de Aziatische hoornaar. Aan de andere kant betekent minder honingbijen meer kansen voor onze wilde bijen. Het verschil tussen de Europese en de Aziatische hoornaar zit in de grootte en de kleur. De Europese hoornaar is groter, heeft een groter geel achterlijf en een roodbruine kop, borststuk en poten. De Aziatische hoornaar heeft minder geel en een andere tekening op zijn achterlijf, zwart borststuk en gele poten. Dit zijn de opvallendste verschillen. Bij ons zitten ze meestal in de appelboom. Ze vreten een appel aan en beginnen te eten, zowel de Europese als de Aziatische. Tussendoor doen ze nog verwoede pogingen om een vlieg of iets anders te vangen. Fascinerende beestjes maar ik hou wel een beetje afstand.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Interview met Anny van de Sande

Anny van de Sande is een zeer actieve IVN-natuurgids.

Vertel eens iets over jezelf

Hallo, ik ben Anny van de Sande. Ik woon al 48 jaar in Bladel en mijn man Tjeu en ik hebben drie kinderen en inmiddels 5 kleinkinderen. Ik heb als verpleegkundige gewerkt in het toenmalige St. Jozefziekenhuis in Eindhoven. Toen we kinderen kregen ben ik in Bladel vrijwilligerswerk gaan doen, onder andere voor de school en voor de Zonnebloem. Vanuit het schoolwerk ben ik bij het IVN Kempenland-West terecht gekomen. Leuk om te vertellen is, dat mijn buurvrouw mijn nicht Annie Heesterbeek is. Zij is jaren penningmeester geweest (met hulp van haar man Ton) en Annie is nog steeds heel actief binnen het IVN. Regelmatig lopen we bij elkaar binnen om te overleggen hoe we een en ander gaan oppakken voor het IVN.

Waar komt de liefde voor de natuur vandaan?

Eigenlijk van mijn vader. Thuis hadden we een gemengd boerenbedrijf en een moestuin en toen mijn drie broers en ik opgroeiden kregen we ieder al heel jong een eigen stukje grond. Dat mochten we naar eigen inzicht bewerken. Dat vond ik leuk om te doen en ik besef nu dat wat jong geleerd oud gedaan is.

Waarom ben je rondleidingen in de natuur gaan geven?

Toen onze oudste dochter Ellen 6 jaar was vroegen de leerkrachten of ik wilde meehelpen bij het opstarten van de Groengroep van basisschool De Toermalijn in Bladel. Dat heb ik gedaan en die Groengroep bestaat nu nog steeds. Joep Verspaandonk heeft ons toen in dat jaar in elk seizoen de nodige kennis bij gebracht. Twee keer per jaar gaat nu elk kind (van kleuter tot en met groep 8) op pad in de natuur. We bezoeken acht gebieden. Vooral in het voorjaar en in de herfst heb ik het er druk mee. De paddenstoelwandelingen vind ik erg leuk om te doen. Met kinderen de natuur in, daar krijg ik energie van! Heel leuk is het dat er nu moeders meelopen

met hun kind, die ik dertig jaar geleden al meenam in de natuur.

Waarom ben je lid geworden van het IVN?

Ik ben lid van IVN Kempenland-West geworden, omdat ik elk kind het gun om een natuurervaring te beleven. Ik heb er vroeg mee kennis gemaakt en daar heb ik nog steeds hele goede herinneringen aan. En wat je jong leert, blijft het beste bij. Ik wil het genieten en verwondering voor de natuur graag doorgeven. Dat overbrengen is een passie van me en daarom ben ik mede actief binnen het IVN. Ben er een rijker mens door geworden.

Wat doe je (of heb je gedaan) voor het IVN?

Ik ben dus nog steeds actief bij de Groengroep van basisschool De Toermalijn. Samen met anderen zet ik me nu ook in om op De Groene Long in Bladel natuureducatie te realiseren. De basisschooljeugd kan zo in de toekomst toch blijven genieten van natuurbeleving. In het ontmoetingscentrum DE GRIESEL op de Groene Long kunnen wij als IVN ook activiteiten voor mensen uit Bladel en omstreken organiseren, bv een presentatie of lezing. Onze voorzitter weet hier meer over te vertellen. Verder ben ik natuurgids bij het IVN en gids regelmatig paddenstoelenwandelingen, ledenwandelingen en publiekswandelingen. Participeer al vele jaren in de regionale cursuswerkgroep van het IVN.

Heb je cursussen gevolgd?

Ja, veel korte cursussen bij Natuurpunt.be in Oud-Turnhout (B). Daar heb ik onder andere kennis opgedaan over planten, paddenstoelen en insecten. Ik lees boeken en tijdschriften over natuuronderwerpen en op internet is ook veel te vinden. Verder deed ik de NGO van het IVN (NatuurGidsenOpleiding). Heb veel geleerd van de IVN docenten in Valkenswaard. Deze samenwerking was erg fijn. Ook verzinnen Annie Heesterbeek en ik samen regelmatig nieuwe dingen om de natuur zo dicht mogelijk bij de kinderen te brengen. Zo maakten wij zelf zoekkaarten voor paddenstoelen en boombladeren. Heel leuk om te doen en we zien dat de kinderen hierdoor op een eenvoudige manier meer leren over de natuur.

Hoe heb je de samenvoeging van IVN BE met IVN KW ervaren?

Heel fijn. Het was ook echt nodig. Ik denk verder dan de dag van vandaag en beseft dat we moesten gaan samenwerken om IVN Kempenland-West te laten voortbestaan. En een bijkomstigheid is, dat onze afdeling zich lang geleden had afgesplitst van IVN Bergeijk-Eersel. Dat we nu weer samen zijn gegaan is alleen maar goed. Natuurlijk zijn er soms nadelen, maar ik focus me vooral op de voordelen. Dus op de toekomst, zodat alle kinderen kunnen leren en genieten van de natuur.

Wat wil je nog kwijt?

Soms hoor ik dat een rondleiding voor kleuters nog weinig zin heeft, omdat ze dat allemaal nog niet oppikken. Daar denk ik anders over. Je moet kinderen zo jong mogelijk in contact brengen met de natuur, maar dan wel op hun eigen niveau!

Kennis van de natuur tot je nemen geeft heel je leven toegevoegde waarde.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

1000-soorten-project

Graag vermelden wij de tussenstand van de telling voor het 1000-soorten-project. De werkgroep had vorig kwartaal 409 soorten gespot, nu staat de tussenstand al op 919 ! Gaan we de 1000 soorten halen? Het lijkt er wel op. Het paddenstoelenseizoen moet nog beginnen en ook op (korst)mossengebied moet er nog wat in zitten. En wat te denken van de vogeltrek die net is begonnen? Wil jij ook meetellen? Dat kan. Kijk voor informatie en aanmelden op onze [website](#).

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Doe jij mee?

We zetten voor de komende tijd even alle activiteiten voor jou op een rijtje. Klik er op en je wordt doorgeleid naar onze website. Daar vind je overigens het hele jaar door de meest actuele informatie. Iedereen mag (meestal gratis) meedoen. Graag tot ziens!

[IVN-fietstocht rondom Reusel-de Mierden](#) ZO 28 september

[Jeugd-IVN Kom mee vogelkastjes](#) maken ZO 5 oktober - ook activiteiten op ZO 2 nov, ZO 7 dec.

[Lezing met thema Rewilding](#) DO 9 oktober

[Maandelijkse vogelwandelingen](#) ZA 11 oktober, 8 november, 13 december

[Maandelijkse natuurwerkdagen](#) ZA 18 oktober, 15 november, 20 december

[Landelijke natuurwerkdag](#) ZA 1 november

[Welkomstbijeenkomst nieuwe IVN-leden](#) ZA 18 oktober

[Paddenstoelenwandeling Witrijt](#) ZO 19 oktober
[Paddenstoelenwandeling Esbeek](#) ZO 26 oktober
[Verhalen op landgoed Ten Vorsele](#) ZO 30 november
[Kortste-dag-wandeling In de Beemden](#) ZO 21 december
[Traditionele kerstwandeling](#) VR 26 december (2e Kerstdag)
[Ledenwandeling IVN de Kempen](#) ZO 28 december

[Terug naar inhoudsopgave](#)

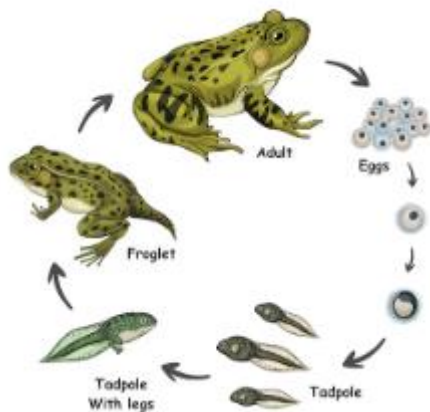
School educatie groep

In juni stond onze laatste activiteit voor schooljaar 2024/2025 op het programma, Slootje scheppen bij “de Meer” in Duizel.

Het was mooi weer, door de droogte stond er weinig water in de plas.

Ondanks het lage waterpeil hebben de kinderen van groep 3 t/m 8 van Basisschool de Fonkeltuin uit de Weebosch en de kinderen van groep 3 en 4 van Wereldwijs uit Eersel nog veel waterdiertjes kunnen vinden. Zoals larven van libellen en waterjuffers, de levenscyclus van de kikker, staaftwantsen, bootsmannetjes, waterkevers en nog veel meer.

De kinderen genoten volop van het zoeken en bekijken. Zoals gebruikelijk zijn alle waterdiertjes na afloop teruggezet.

Voor het nieuwe schooljaar hebben zich de volgende vijf scholen aangemeld:

- Wereldwijs: Groep ½ Herfstwandeling en Groep ¾ bodemdiertjes.
- St Lucy: Groep 1 t/m 3 Kabouters en Groep 5 t/m 8 uilenballen.
- 't Busseltje: Groep 6 t/m 8 uilenballen en Groep 4/5 waterdiertjes.
- Jacobus: Groep 5 t/m 8 uilenballen en Groep ¾ waterdiertjes.
- Fonkeltuin: Groep 1 t/m 8 bodemdiertjes en Lente.

Zoals je ziet is de populairste activiteit uilenballen pluizen.

Drie scholen met ongeveer 300 kinderen hebben zich daarvoor aangemeld.

Dat zijn er veel, veel meer dan we uilenballen hebben. We komen uilenballen tekort. Helaas zullen we een aantal kinderen moeten teleurstellen, tenzij zich nog iemand meldt die aan uilenballen kan komen. Vandaar deze oproep, mocht je iemand weten die aan uilenballen van de kerkuil kan komen, laat het ons weten, wij kunnen er kinderen blij mee maken. Je kan contact opnemen met Hans van Nunen j.nunen6@upcmail.nl
[Terug naar inhoudsopgave](#)

Bestuurlijke zaken: vacatures

Het bestuur van IVN de Kempen heeft nog steeds behoefte aan ondersteuning van haar taken. Wil jij deel uitmaken van deze leuke, inspirerende club? Wordt dan vrijwilliger. Je bent van harte welkom! Je kunt meer informatie krijgen bij onze voorzitter Marco Bakermans (zijn nieuwe telefoonnummer is 06-47665766).

Momenteel hebben we de volgende **vacatures**:

- [bestuurslid IVN de Kempen](#)
- [activiteitencoördinator](#)
- [bestuurslid Natuurtuin 't Loo](#)
- [vrijwilliger ter ondersteuning van vergaderingen en activiteiten](#)

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Wist-je-dat ?

Wist je dat.... IVN Brabant en IVN Limburg op 14 december een dag organiseren over wat natuur voor onze mentale gezondheid kan betekenen. De dag kent interessante sprekers en workshops.

<https://www.ivn.nl/provincies/noord-brabant/natuuractiviteiten/inspiratiedag-natuur-en-mentale-gezondheid/>

Wist je dat.... alle leden van IVN de Kempen welkom zijn bij de Ledenwandeling over de Neterselse Heide?

Schrijf het al in je agenda: [zondag 28 december](#)! Een traditie die IVN Kempenland-West had en

die door IVN de Kempen is overgenomen. Let op, je moet dus wel lid zijn van IVN de Kempen!!! Leden krijgen nog een persoonlijke uitnodiging. Wel even aanmelden!

Wist je dat.... op zaterdag 27 september en zondag 28 september 2025 het Lichtbos en Landgoed De Wielewaal geopend worden? Er deze twee dagen diverse activiteiten georganiseerd worden? Deze te vinden zijn via deze link [Programma Lichtbos Vibes](#) . Wandel, ontdek, beleef en geniet van alles wat het Lichtbos en Landgoed De Wielewaal te bieden heeft. O.a. wandelingen met IVN gidsen verspreid over de dag. Locatie: Elburglaan 12, Eindhoven.

Wist je dat.... er een route app van het IVN is? Deze vernieuwd is? Je deze app kunt downloaden op je telefoon via de app “IVN Natuurroutes” ? Je daar alle wandelingen en fietsroutes van alle IVN-afdelingen kunt vinden.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Terugblikken en verslagen

Hieronder vind je enkele verslagen en terugblikken van activiteiten uit het vorige kwartaal.

[Verslag nachtzwaluwwandeling Stevensbergen](#) DO 19 juni 2025

[Langste-dag-wandeling door De Beemden](#) VR 20 juni 2025

[Slootjesdag Wagenbroeks Loopke](#) ZO 29 juni

[Wandeling De Weijerkens Weebosch](#) VR 25 juli

[Verslag heidewandeling Cartierheide](#) DO 14 augustus

[Verslag wandeling rondom de Gender Steense](#) ZO 24 augustus

[Wandeling Landschotse Heide](#) ZO 31 augustus

[Wandeling Pastoorsweijer](#) ZO 14 september

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Reacties

Tonderzwammen op oude boom Ananina's Rust

De Communicatie en PR-werkgroep van IVN de Kempen laat elk kwartaal van zich horen door een nieuwsbrief. Ook eind december 2025 komt er weer een nieuwsbrief. Heb je nog een leuk onderwerp of een mooie foto die de moeite waard is om te delen? Lever deze voor 15 december 2025 aan bij communicatie.ivnbe@gmail.com.

Reageren op de Nieuwsbrief kan via: communicatie.ivnbe@gmail.com.

Wil je de nieuwsbrief niet meer ontvangen? Dan kun je dat doorgeven via de MailChimp-banner. Nieuwsbrieven zijn via [deze link](#) terug te lezen.

Fijne herfst en geniet van de natuur!

Werkgroep Communicatie en PR

[Terug naar inhoudsopgave](#)